

TARIFA REDUCIDA
FRANQUE PAGADO
Concesión 1605

RASTUS IR PRENUMERATAS SIŪSTI
ADRESU:
CASILLA DE CORREO 303-Bs. AIRES
• ASMENISKAI KREIPTIS
GATVE SAN JUAN 1537-Bs. Aires.
ŠIUKIOMIS DIENOMIS NUO 19 (XI) 22 VAL.
ŠVENTOMIS " " " 9 (XI) 12.

MET. IV

SEMANARIO LITUANO APOLITICO - ORGANO DE LA
SOCIEDAD CULTURAL Y DE SOCORROS MUTUOS
„LIETUVA“

REDAGUOJA
REDAKCIŅĒ KOMISIJA

NEPARTINIS DARBO ŽMONIŲ SAVAITRAŠTIS-LEIDŽIA
SAVIŠALPOS IR KULTŪROS DRAUGIJA
„LIETUVA“

ATSKIRO
NUMERIO
KAINA
VISOJ
ARGENTINOJ
5
CENTAVAI
REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN
SAN JUAN 1537-Bs. Aires
DIRECCIÓN POSTAL
CASILLA DE CORREO 303-Bs. Aires

NUM. 121

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

«LA VOZ DE LOS LITUANOS EN ARGENTINA»

NEPRAŠYTI SVEČIAI

Varšuvos laikraščių pranešimu, netikėtai netoli Gdynės pasirodė Sovietų Rusijos karo laivynas, su dideliu karo laivu „Maratas“ prie šakys. Šį laivą lydėjo trys dideli kontrmininkai. Sovietų karo laivai atplaukė į Helių ir pasuko Gdynės pusėn, bet nepriplaukė prie uosto grįžo į jūrą.

Lenkų spauda dėl nelanko So vietų Rusijos karo laivyno atsilankymo spėlioja, kokiais gi tikslais pasirodė tenkų pakrašty Sovietų karo laivai, kurių nieks nekvieta. Tik „Kur. Warsz.“ pastebi, kad šis nelauktas Sovietų karo vizitas kaip tik įvyko išvakarėse Lenkijos vyriausybės parėdymo apie Lenkijos jūrų plotą.

AMERIKOJ BEDARBIŲ SUMAŽEJO PUSE MILIONO.

Bedarbių Jungtinėse Valstijose dabartiniu metu yra 11.000.000. Per rugsėjo mėn. bedarbių skaičius sumažėjo 500.000.

SUITAS LENKAS PADIRBES 21.000 DOLERIŲ.

Kattovice suitas lenkas Moric Kuvkovic kurs Amerikoje padirbes įvairių piniginių čekių 21.000 dolerių sumoj. Suėmimas įvyko po to, kai iš New Yorko buvo gauta radio fotografija, pagal kurią lenkų policija ir pažino kaltininką.

VĖL GABENA AUKSĄ IŠ ANGLIJOS Į FRANCŪZIJĄ.

Peskutinėmis dienomis iš Anglijos į Francūziją gabenama daug aukso. Aukso gabenamas į Francūzijos banką. Numatoma, kad netolimoj ateity į Francūziją bus atgabenta dar didelių aukso transportų iš Anglijos.

DARBO IR ATLYGINIMO ĮSTATYMAS BRAZILIJOJ.

Paskutiniu laiku laikinoji Brazilijos vyriausybė išleido keletą įstatymų, kurie liečia darbininkus dirbančius visokiose darbo srityse ir kurių iki šiol nebuvo. Išleistas ir patvirtintas atostogų įstatymas taip pat išleistas ir patvirtintas 8 darbo valandų įstatymas komercinėse įstaigose, kuris jau veikia. Dabar ruošiamas 8 darbo valandų įstatymas pramonės darbininkams. Atrodo, kad darbininkai, kurie dirba fabrikuose 9 - 10 valandų į dieną uždėrbs mažiau. Bet ne. Dar

bo ministeris pareiškė, kad darbininkas dirbdamas 8 valandas į dieną, turi uždirbti tiek, kiek jis uždirbdavo dirbdamas 10 val. į dieną. Ir einant naujuoju įstatymu, numušti darbininkams algas bus draudžiama.

GIMDYMO KONTROLĖ MEXIKOJ.

Meksikoj, Vera Cruz estade įvestas gimdyimo kontrolės įstatymas. Jo tikslas yra apsaugoti darbininkus nuo didelių šeimynų. Bet tuo pačiu laiku draudžia poruotis tokiems asmenims, kurie nesveiki ir šeimyniškam gyvenimui netinka. Todėl prieš apsiavedimą kiekvienas vyras ir moteris turi gauti iš valdžios daktaro sveikatos liudymą.

„ŠVENTA IR NELIEČIAMA“ NUOSAVYBĖ SOVIETUOSE

Teisingumo komisaras Krilenko susilaukė smarkios kritikos prieš savo naują dekretą, kad visi „šventos ir neliečiamos“ nuosavybės vagys turi būti baudžiami mirtimi.

Ypatingai pam primetama dėl žodžio „šventa nuosavybė“, nes tai esanti sena buržuazinė frazeologija.

Krilenko ilgame pasiaiškinime cituoja Leniną, kur ir jis esąs pasakęs, kad socialinė nuosavybė yra šventa.

Liūdna esą, kad reiktų šaudyti žmones už maisto ar žemės ūkio padargų pavogimą, bet kadangi per 15 bolševizmo metų gyventojai neišmokė svetimos nuosavybės gerbti, tai tokius valstybės priešus reikia išnaikinti.

AMERIKA PRIPAŽINS SOV. RUSIJĄ

Iš Vašingtono praneša, kad vienas iš pirmųjų Rooseveltto administracijos žygių, esą bus pripažinti Sovietų Rusiją. Senatoriaus Borah vietoj užsienių reikalų komisijos pirmininku būsiąs senatorius Swansonas, kurio pažiūros dėl Sovietų Rusijos pripažinimo visiškai sutinka su naujo išrinkto prezidento pažiūromis.

NEPRIPAŽINO MANDŽŪRIJOS.

Š. m., gruodžio mėn. 6 d. Tautų Sąjungoj, pirmininkaujant buvusiam Čekoslovakijos kancleriui Benes, svarstė Mandžūrijos klausimą ar ją (Mandžūriją) skaityti nauja, Japonų globojama, valstybe, ar gražinti Kinijai, taip kaip ankščiau buvo?

Po įvairių valstybių atstovų pareiškimų nuomonių prieita išvados Mandžūrijos nepripažinti nauja valstybe ir ją gražinti Kinijai.

Pirmas iš eilės kalbėjo airių atstovas Cannolly, kuris perskaitė prezidento de Varelas pareiškimą kuriame aiškiai pabrėžiama, kad Mandžūrija jokiū būdu negali būti pripažinta kaip nauja valstybė. Cannolly pranešimas buvo sutiftas aplodimentais.

Po jo kalbėjo švedų atstovas, kuris pabrėžė, kad Mandžūrijos pripažinimas būtų paneigimas viso pasaulio reikalų.

Užbaigus kalbėti Švedijos atstovui, sesijos pirmininkas Benes pareiškė, kad A. S. V. ir Sovietų Rusijos atstovai nedalyvauja, norėdami palikti bešališki šitame reikale. Taip pat smerkė kiniečių boikotą japonų prekėms ir varomą propagandą prieš juos; tačiau nežiūrint į tai, japonai neturėjo nė mažiausios teisės įsibrauti į kinų teritoriją ir ginkluota jėga naikinti jų turtus ir gyvybes.

Japonai aiškinosi, kad viso konflikto priežastimi buvo kiniečių varoma propaganda prieš japonus ir Tautų Sąjungos kišimasis į tolimų rytų valstybių ekonominius reikalus.

15.000 ANGLIAKASIŲ PALAI DOJO ANDRIŲ GANĖ

Kaip Vinca Jušką policija nušovė Vašingtone, taip pat žuvo Andrius Ganis Tovey miestely. Organizuotieji į Amerikos Progresyvių angliakasių uniją angliakasiai Chicagoje palaidojo savo narį Andrių Ganį, kurį Tovey miestely savo kaimyno kieme nušovė milicininkas.

Žuvusį kovoje streikierį laidoti susirinko 15.000 angliakasių minia. Laidotuvės prasidėjo iš Tovey miestelio, kur milicininkų nu-

šautasis gyveno. Iš ten visi vyko į Pavnee, Sangamon apskritį, kad išvengtų milicijos sargybos ir iš to galinčio įvykti laidotuvė susitrukdymo. Ten, viešoj aikštėj, įvyko pamaldos ir naujosios angliakasių unijos vadų prakalbos, taipgi giesmės.

ANGLIJA RENGIA VOKIETIJOS RYTŲ SIENŲ REVIZIJĄ.

Pasirodžius anglų spaudoj eilei straipsnių apie būtiną reikalą gražinti Vokietijai Dancigą ir pamaris, francūzai rašo, kad Anglijoj stiprėja tendencija už Vokietijos Rytų sienų reviziją.

SENI TĖVAI GIMDO IŠMINTIN GUS VAIKUS.

Jau prieš 100 metų Lamarkas yra pareiškęs, kad senųjų įgytos ypatybės persiduoda ir jų vaikams. Bet jo pažiūros 19 simtmetyje ne susilaukė šalininkų. Tačiau plačios masės Lamarko mintį greitai patikrino ir jai patikėjo. Dabar šią mintį ir mokslininkai jau ima pripažinti. Vienas iš tokių yra anglas Deftonas. Jis remiasi tuo, kad daug garsių žmonių esą gimę iš savo senų tėvų. Pav. Trosas Bekonas. Jis gimęs, kai tėvas turėjęs 52 met. o motina 40 metų. Astromonas Heršelis gimęs kai tėvas turėjęs 54 m., Pitas, kai tėvas turėjo 51 metus. Deftonas nurodo, kad didžiuma tėvo intelekto atsispaužia vaikų smegenyse. Deftonas esąs šį dėsni patikrinęs 100.000 škotų tėvų ir jų vaikų.

PILSUDSKIS VYKS Į ŠILTUS KRAŠTUS.

Maršalas Pilsudskis, kuris peritais metais gavo patarimą nuo savo gydytojo, kad jisai turi vengti rudens ir žiemos šalėjų Lenkijoje, vėl ketina palikti Lenkiją kai kuriam laikui. Jisai gal vyks į Egiptą arba Madeirą. Maršalas dabar jau 55 metų ir per paskuti niuosius tris metus jis visai mažai matomas viešuose parengimuose. Neseniai jis buvo išvykęs į Vilnių imti dalyvumą kariškose rungtynėse. Pulkininkas Wojczynski yra jo gydytojas ir kur tik maršalas eina, tai gydytojas būna kartu su juo.

BLAIVUS LENKO BALSAS APIE LIETUVĄ.

Žymus lenkų laikraštininkas - publicistas d-ras Vladislovas Margelis šią vasarą buvo nuvykęs ne priklausomon Lietuvon, kur gyvai domėjosi Lietuvos gyvenimu ir, sugrįžęs Lenkijon, įdėjo lenkų laikraščiuosna ir žurnaluosna visą eilę straipsnių, kuriuose nešališkai ir gana palankiai atsiliepia apie Lietuvą. Ypač pažymėtini p. Margelio du parašyti straipsniai: „No wa Litwa“ (Naujoji Lietuva) ir „Trzy Kowna“ (Trys Kaunai), kurie buvo įdėti Varšuvoje leidžiamame savaitiniame iliustruotame žurnale „Swiat“.

Straipsny „Naujoji Lietuva“ p. Margelis pirmiausia pažymi, kad iki šiol lenkų spaudoj nebuvo tikrų žinių apie dabartinį Lietuvos gyvenimą. Pasak jo, kaip lietuvių taip ir lenkų spauda vis stengdavosi gaudyti tik nepalankaus turinio žinias. Jo nuomone, esą reiktų abiejų kraštų spaudą geriau informuoti ir jai duoti tikrų žinių. Laikydamas to dėsni, p. Margelis savo straipsny operuoja vien faktais ir juos paduoda gerai sužinojęs ir patikrinęs. Apie bendrą Nepr. Lietuvos vaizdą jis taip rašo:

„Būdamas Lietuvoje gauni įspūdžio kad Lietuva jau yra aiškiai suformuota savarankiška valstybė, turinti visas nepriklausomam gyvenimui sąlygas. Delto pa senės yra šian ir ten tvirtinimas, kad Lietuva esanti dirbtinis padaras, kurį „rusai arba vokiečiai su galvojo“. Pažymėtinas yra nepaprastai tautoje išsivystęs valstybiškas nusiteikimas. Stebėtinas dalykas, kaip lietuviai, neturėdami nuolatinės valstybinės tradicijos, taip trumpu laiku sugebėjo savyje įspausti tas žymias. Lietuvis didžiuojasi savo valstybe, jis ją gerai pažįsta ir labai myli.

„Lietuvos inteligentija neseniai yra išėjusi iš kaimo. Del to kiekvienas „miestietis“ turi kaime giminų, kiekvienas svajoja įsigyti nors porą hektarų žemės. Miestas su kaimu yra susijungę tūkstantais siūlų ir tie santykiai yra nepaprastai gyvi. Del to ir inteligentijos įtaka valstiečiams yra daug didesnė, negu Lenkijoje.

„Dar šiandien neperdidelis inteligentų luomas kiekviena diena

Šeštadienį, gruodžio 17 d., draugijos „LIETUVA“ salione San Juan 1537, ruošiamas DIDELIS VAKARAS. Plačiau skaitykit skyruje „vietos lietuvių gyvenimas“.

„SANDARA“ ruošia š. m. gruodžio m. 11 d. salione „JOSE VERDI“, c. Almirante Brown DIDELĮ ŠOKIŲ POPIETĮ visiems veltui.

DAUGIAU STIPRIOS VALIOS

Beskaitydami įžymių žmonių biografijas mes stebimės jų atliktais darbais. Paprasti, rodos, tie žmonės, bet jų pajėgta milžiniški darbai atlikti. Bet jei mes nutariame jų pėdomis eiti, tai dažniausiai, kelio pradžioje suklumpame. Ir jei tada apsidairome, pagalvojame, tad pagaliau paaiškėja, kad tų žmonių didžiū būta ir milžiniški darbai atlikta dėka jų stipriai valiai. Jų valią - tai toji jėga, kuri visas gyvenimo kliūtis nugalėjo ir juos didžiais padarė.

Iš tikro, galima net tvirtinti, kad žmogaus vertė glūdi jo valioje. Stipri valia tai ypatingas veiksnys, kuris žmogui padeda visas gyvenimo audras išlaikyti, nugalėti, visus vargus ir nepasisekimus pakelti. Valia tai stumiamoji jėga žmogaus gyvenimo kovoj. Kas ne turi stiprios valios, tą būtinai nuveiks gyvenimo audros ir sumins po savo kojų.

Dar negalima laikyti dvasios milžinu to, kas turi išlavintą protą, leinus jausmus, bet neturi valios. Protas ir jausmai - tai irgi jėga, bet be valios jėgos veikimas nesuprantamas. Kas, kad protas kilnias idejas skelbs, jei nebus tos jėgos, kuri jas įgyvendintų; kas, kad liepsnos jausmų ugnis, jei pirmoji gyvenimo audra ją užgesys; kas, kad tulas kasdien darys gražius pažadus, jei jų niekada nevykdins?

Valia - tai toji vykdomoji valdžia. Protas leidžia įstatymus, valdžia vykdo. Kas tada gyvenimo kovoje iš tų gražių minčių, sumanymų, jei nėra valios, kuri visa tai tealizuotų. Tai vis tiek, kaip kad seimas leįtų įstatymus, o niekas jų gyvenime nevykdintų.

Laimė ir pasisekimas gyvenime reikalauja, kad žmogus auklėtų valią. Valios, kaip ir kitų dvasios pajėgų, auklėjimas yra reikalingas. Negana išlavinti protą ir išauklėti jausmus; toks žmogus dar nėra visokiariopai išlavintas. Būtinai reikia auklėti, grūdinti valią. Žmogaus tobulinimasis neįmanomas be valios pastangų.

Negalima žmogui būti doram, teisingam, žodį laikančiam, punk

tualiam, jei neturėsi išlavintos, stiprios valios. Visa tai remiasi valios pamatu; visų tų žmogaus prielaidumų atrama - valia. Nelaimingas bevalis, nes jis yra aplinkybių ergas. Tai toji nendrė, kuri linksta ten, kur vėjas pučia. Tokį žmogų, tik kovos arenon išėjus, parblokš gyvenimo audra; jis neįstengs pergalėti kliūčių, kurios jam gyvenime kelią pastos. Ir jis žus, nes gyvenimas nepasigailės tokio bejėgio.

Žmogaus asmeniškame, kasdieniniame gyvenime, ne taip svarbų vaidmenį vaidina tvirtas pasiryžimas - valia, jei jis nukentė per savo ištižimą, per neišsilavinimą, apsileidimą; nukentė jis asmeniškai. Tačiau viešame, kaip valstybiniam, taip ir organizaciniame gyvenime visai kas kita. Kartais pasitaiko progų, visai be valios, visai menkos viešo, visuomeniško gyvenimo orientacijos žmonėms prasimušti į viršūnes. Ir tokie žmonės, jei juos taip galima vadinti, entuziazmo apsvaigę užsimoja didžiausius planus (kartais ir labai puikius), padaro didžiausias išlaidas, susiriša sutartimis, užtraukia paskolas ir kuomet tas reikia praktiškai įgyvendinti, susitikę su pirmuoju sunkumu - kliūtimi, meta viską, ant visko numoja ranka ir tiek; nežiūrint kiek ten padėta lėšų, kiek išleikvota energijos ir pastangų.

Po to viso, kartais net labai liūdno pasekmės būna. Valstybė lieka įvelta į politinius bei ekonominius keblumus, no ko paskui nukentė jos piliečiai. Organizacijos taip pat nemažiau nukentė. Nariai, kurie su didžiausiu entuziazmu, pasiryžimu dirbo; lieka apvilti; pasidaro didžiausia demoralizacija. Po to seka tokios nelaimės ištiktos valstybės bei organizacijos žlugimas.

Kad gyvenime tas nepasitaikytų, reikalinga šie privalumai. Kiekvieno daromo žygio, gilaus sveiko apgalvojimo, valstybės bei organizacijos narių daugumos pritarimo. Ir, kuomet virš minėti privalumai atlikta, įvykdytū savo užsibrėžto tikslo reikalinga daug, daug stiprios valios.

stiprėja. Kauno universitetas turi daugiau kaip 5.000 studentų. Jau sėdi prie darbo žmonės, kuriuos išauklėjo savos mokyklos ir nepriklausomas gyvenimas. Jie turi balsą literatūros, dailės, mokslo srityse ir užima žymias vietas. Šiandien taip yra, kad negalima kalbėti nei apie inteligentų perteklių nei apie jų stoką.

„Lietuvos ekonominio gyvenimo būklė normali. Taip sunkiai kitur jaučiami ekonomiškai sukretimai Lietuvoje atsimušė švelniu aidu ir tik šiemet šiek tiek ryškiau pasirodo. Del to žmonių gyvenimas, ypač miesto inteligentų, yra nepalyginamai geresnis, negu Lenkijoje. Darbas verda. Kaunas statosi, kyla kaimai, miesteliai, ir, nors nedrąsiai, bet jau pradeda rūkėti naujai pastatyti fabrikų dėmai.

„Lietuviui labiausiai skaudu, kai jam prikišamas pataikavimas vokiečiams. Atsidūrusiam Lietuvoje lenkui toks reiškinys yra didžiausias netikėtumas. „Jūs mus

laikote germanofilais, bet gi mūsų visa istorija tai visa eilė kovų su germanizmu“ - visur girdėti. Po paskutinių Klaipėdos įvykių labai padidėjęs nepalankus vokiečiams nusiteikimas.”

„Negalima pamiršti to, kad Lietuvoje Vilnius nustojo buvęs politikos problema: jis tapo kulto objektu, beveik religija, kurios laikosi visi. Tūkstančiais būdų yra palaikomas tautoje tikėjimas, ir net pasakyčiau įsitikinimas, kad ant Gedimino miesto stogų suplevėnuos Lietuvos vėliavą.”

Toliau apie Lietuvą šitaip rašo: „Yra vienas neabejotinas faktas: Lietuva jau yra suorganizuota valstybė, kuri iš tikrųjų yra verta pavadinti valstybe. „Rutulavimosi“ eiga pasibaigė, padėti sveiki pamatai; kultūros atžvilgiu lietuvių tauta jau taip tvirtai atsistojo ant kojų, kad jau nebereikia bijoti jokios kitos kultūros įtakos.”

Straipsny „Trys Kaunai“ autorius charakterizuoja tris Kauno

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Kunigui Žilinskiui iškelta baudžiamoji byla už agitaciją.

Paskutiniuoju metu kun. Žilinkis iš Naumiesčio, važinėdamas po parapiją ir pamokslais bažnyčioje ėmęs smarkiai kritikuoti dabartinį tautininkų įvestą režimą. Už tai kun. Žilinskiui iškelta byla, kurią ariuomenės teismas spėsias be eilės.

Atsigėrę iš šulinio vandens susirgo vidurių šiltine septyni žmonės.

Šiauliuose vienu sykiu užregistruota septyni susirgimai vidurių šiltine. Pasirodė, kad visi septyni ligoniai susirgo, atsigėrę vandens iš vieno ir to paties šulinio, esančio Lauko g. Nr. 37. Policija šulinį užantspaudavo, o tam tikrą kiekį jo vandens pasiuntė į Kauną valstybinę laboratorijon analizei padaryti.

Prūde rado moters lavoną.

Skapiškio vals. Mirabiliečių km lapkričio 7 d. prūde buvo rastas

istorijos laikotarpius: senovės, rusų laikų ir parodo, kaip dabar atrodo, kaip kasdien jis auga ir plešiasi. Tarp kitko autorius pažymi:

„Lietuviai įsižiūrėję į Gedimino Vilnių, kaip į išsvajotąjį idealą, praicina pro senus Kauno paminklus be susidomėjimo. Didžiojai tikta savo trečiuoju Kaunu, kurį pastatė savo rankomis ir trius vos mėnesius gyvenanti karta.

„Iš tikrųjų kiekvienas lietuvis, rodydamas „Lietuvos Banko“ rūmus, nepamiršta pasakyti kad tai yra Pabaltės valstybės gražiausi namai. Gražūs yra teisingumo ministerijos rūmai, monumentališki universiteto rūmai, visai naujoviški, net komfortiškai žaliajame Kalne įrengta pradinė mokykla; kiekvienoj sostinėj gali drąsiai stovėti „Pienocentro“ kooperatyvų namai; dabar statomas Vytauto Didžiojo muziejus taikomas yra didžiajam miestui.

„Centre ir kraštuose statomas miestas auga nepaprastu greitumu. Gana pasakyti kad po 1923 m. iš 80.000 atsirado 120.000 gyventojų. Miesto biudžetas po 1926 m. iš 5. milijonų litų padidėjo iki 14.700.000 litų. Miesto statyba šitaip plečiasi: 1919 metais buvo pastatyti 67 namai, 1923 m. jau 113 namų, 1931 m. Kaunas praturtėjo 1.469 naujais namais. Tokiu būdu nepriklausomo gyvenimo metu, per 13 metų, Kaune pastatyta 6.473 nauji namai.”

Toliau autorius rašo apie Kauno gatvių asfaltavimą, žmonių judėjimą, teatrus, kavines, lietuvių kalbos vyravimą ir įvairius vietas papročius. Kauną ekonominę būklę taip apibūdina:

„Apskritai, Kaune pragyvenimas pigus. Tik per brangūs yra butai. Krizis tačiau neįjaučiamas ir apskritai inteligentų gyvenimo sąlygos daug geresnės, negu Lenkijoje. Pagaliau straipsnis baigiamas šitaip:

„Pasiliks Gedimino ir Vytauto istorinis Kaunas, kaip senų amžių liekana ir naujas, gražus vakarų Europos pavyzdžiū pastatytas miestas, kuris yra atgavusios nepriklausomybę kartos darbo ir pastangų paminklas. „V. R.”

moters lavonas. Ištraukus lavoną paaiškėjo, kad tai esama to pat kaimo gyventojos Kadžilienės Onos, 50 met. amž. Apžiūrėjus, galvoj buvo rasta sumušimas. Žmogūdystėj įtartas jos vyras, kuris suimtas. Vedama kvota.

Svarstomas moterų iš tarnybos atleidimo klausimas.

Ministerių kabinetas svarstė moterų, kurių vyrai irgi tarnauja valstygoose, iš tarnybos atleidimo klausimą. Paaikškėje, kad valstybinėse įstaigose moterų tarnauja gana daug ir norint jas iš tarnybų atleisti, valstybės išdui tektų labai daug išmokėti kompensacijų, kas šiais krizio laikais yra neįmanoma.

Klausimas palikta atviras.

Karo komendantas keturis nubaudė, o vieną ištremė.

Kauno karo omondantas už visuomenės kiršinimą Joną Timofiejevą, Grigorievą, ir Nazarą Radionovą (visi trys iš Jonavos) nubaudė po 500 litų arba 1 mėn. kalėjimo. Leiba Šusteris, kaunietis, nubautas 1.000 lt. arba 2 mėn. kalėjimo. Petras Krašauskas už agitavimą darbininkų 2 mėn. ištremtas į Biržų apskritį.

Nori, kad iš svetimšalių atimtu darbo leidimus.

Dabar Kaune yra 135 kirpyklos kurios dirba apie 400 žmonių. (Prieš karą Kaune buvusios tik 35 kirpyklos). Kovoiant su nedarbu kirpėjų draugija nutarė prašyti vyriausybę, ad iš kirpėjų svetimšalių būtų atimti darbo leidimai. Dabar Kaune dirba 9 svetimšaliai kirpėjai, 8 kirpykly savininkai. Kirpikly savininkų esą SSSR

Urugvajaus, Anglijos ir kt. valstybių piliečių.

Uždraudė „Ilustrirte Rote Post”.

Lietuvos vidaus reikalų ministeris visam laikui uždraudė įvežti Lietuvon „Ilustrirte Rote Post”.

Trys stipendijos jūrininkystės mokslui eiti.

Ministerių kabinetas nutarė nustatyti tris stipendijas po 300 litų kas mėnuo per 12 mėn. ir po 500 lt. kas metai kelionės pinigų jūrininkystės mokslui eiti.

Išvažiavo mokslų tęsti.

Išvažiavo Romon muzikos mokslų tęsti: p. Žukauskaitė ir p. Sprindys ir Paryžiun p. Kaveckas ir p. Kaupelytė.

Trijų savaičių kursai amatininkams.

Lapkričio 20 dieną Šiauliuose pradėjo veikti betono, molio ir krosnių statybos kursai Šiaulių ir Mažeikių apskričių amatininkams. Kursai tęsis tris savaites.

Kiek uždirba Marijampolės darbininkai.

Prie miesto halės statybos darbininkui mokėjo 3 lt. per dieną, prie dvasinės žydų bendruomenės pirties - 3 lt., Geno ir komp. lentpiuvėje mokama iki 3,20 lt., prie kitų įvairių statybų vasaros metu daugiau nemokėjo kaip 3 lt., malūnuose dabar darbininkai uždirba 15 - 20 lt. per savaitę; bedarbiai, kur gauna darbo, eina dirbt ir už 3 litus, ir cukraus fabrike paprastam darbininkui moka 4 e. per valandą.

— Ligi lapkričio 1 d. vyr. socialinio draudimo valdyba nubaudė 266 darbdavius už nesilaikymą įstatymų nuostatų tvartant darbininkų registraciją. Bendra baudos suma siekia ligi 4.000 litų.

KALĖDOS

Tradicinė Krikščionybės šventė artinasi. Prasidėjus žienos šalčiams dar skaudžiau jaučiamas krizis jūsų senoje tėvynėje.

KOKI DŽIAUGSMA

ir kokią paguodą jūsų artimiesiems suteiks jūsų maža dovana iš tolimos Argentinos.

Paštu, Orlaiviu ir Télegrafu

parsisime jūsų pinigus į pat jūsų šeimos namus Lietuvoje.

BANCO HOLANDES

DE LA AMERICA DEL SUD

BARTOLOME MITRE 234

BUENOS AIRES

Vietos Lietuvių Gyvenimas

Gruodžio 2 dieną staigia mirtimi pasimirė V. Pašiškevičius, S. Kazmiero bendruomenės buv. pirmininkas ir jos uolus veikėjas. Palaidotas šių m. gruodžio 4 d. Š. K. bendruomenės pastangomis.

Velionis iš vakaro buvęs visai sveikas, tačiau gruodžio 2 dieną atsikėlias padėjo, kad jam viduriai nevirškinia ir išėjęs į gatvę, prie pat namų, krito negyvas.

Tuojaus buvo pakviestas miesto ligoninės ambuliansas, kuris jį pristatė į ligoninę. Ligoninėje gydytojai patyrė, kad velionio per daug privalgyta iš vakaro mėsos, kas ir buvo priežastis jo mirties. Viena iš Pašiškevičius paskutiniu laiku dirbo Lietuvos Pasiuntinybės pasiuntiniu ir turėjo užtikrintą darbą.

Kalbama, kad pas jį rasta banko taupomoji knygtė su 7.000 pesų taupmenų, 50 rusišku aukso rublių ir kitokio turto.

Kaip matome, velionis galėjo puikiai gyventi, tačiau beširdė mirtis su tuo nesiskaito.

Tebūna jam lengva svetima žemelė.

Lūdnos vakarėlio pasekmės

Kaip jau praeitame „A. L. B.“ numery rašėme, suruoštame „Liaudies Teatro“ rengime lapkričio 26 d. salione „Jose Verdi“, buvo areštuota apie 400 lietuvių. Vienas iš jų tuoj paliuosavo, kitus palaiškė apie trejetą dienų, o 17 žmonių kurie ir anksčiau buvo pastebėti

komunistiniam veikime, dar ir dabar tebelaiko.

Sunku nustatyti kiek lietuvių dėl tų areštų neteko darbo, bet galima pasakyti, kad jų nemažas skaičius. Nes kuomet policijoj buvo tikrinami dokumentai, buvo kiekvieno klausama kur jis dirba Kiekvienas, be abejo, geru noru pasakė, nes manė, kad greičiau bus paliuosuotas. Tačiau išėjo visai atvirkščiai. Nuovados viršininkai bei policininkai pranešinėjo jų darbdaviams, kad toks ir toks darbininkas randasi areštuotas už komunizmą ir greitai nebus paleis

o šeimnininkai ilgai nelaukė susirado kitus darbininkus.

Kai kurie turėję visai gerus darbus, šiandien jau bedarbiai dėl kieno nors pikto liežuvio.

Š. m. gruodžio mėn. 10 d., 7 val. vakare d - jos „Sandara“ šaukiamas visuotinas narių susirinkimas.

Susirinkimas įvyks „Sandaros“ C. Valdybos bute c. Monteagudo 608, P. Patricios.

Narių dalyvavimas būtinas.

Gruodžio 3 d. šauktas susirinkimas neįvyko, dėl Parque Patricios įvykusių susišaudymų, tarp minguojančių ir juodamarskinių

Dėmesio siuvėjams!!!

Reikalingas lietuvis siuvėjas mokąs gerai dirbti. Kreiptis pas

siuvėją A. Smulkevičių calle Patricios 914, Buenos Aires.

Keistas apsiireiškimas.

Gruodžio 4 d. draugijos „Sandara“ 2 kuopos surengtame popietį salione „Jose Verdi“ apsilankė nemažai publikos. Tarp svečių atvyko ir „A. Ž.“ redaktorius C. R. K. Nežinia dėl ko bet rengėjai pareikalavo, kad C. R. K. apleistų jų pareigimą. Jam nesutikus pakviestas policininkas, kuris išklausias rengėjų ir svečio pranešimus ginčą likvidavo prašydama svečių apieisti pareigumą.

Jei tai del asmeniškų piktumų būtų ne visai kulturinga. Tačiau sandariečiai sako, kad neperseniai C. R. K. įskundęs vieną sandarietį policijai kaip komunistą, ir šis, nežinodamas jokio komunizmo, turėjo nekaltai prabūti komisarijoje 2 paras ir dar užsimokėti. Todėl jie ir nenorį jį matyti savo parengimuose.

Draugijos „Lietuva“ parengimas.

Gruodžio 17 d., šeštadienį, kaip jau buvo rašyta, įvyks šios draugijos vakaras savo salione San Juan 1537. Nepraleiskite progos, nes programa bus labai įdomi ir įvairi, be to, gera muzika.

Programa bus paskelbta sekančiam „A. L. Balso“ numery.

Byla už daugiavaikės moters atvirutes.

Pilietė Juraitienė šią vasarą Raudonojo Kryžiaus ligoninėje pagimdė 4 kūdikius. Juraitienė su kūdikiais tapo nufotografuota ir jos fotografija patalpinta laikraščiuose. Iš tų laikraščių tapo išleistos atvirutės, kurias pardavinėjo vienas Marijampolės laikraščių pardavinėtojas. Juraitienė ir jos vyrą kas pamokino ir jie patraukė laikraščių pardavinėtoją atsakomybėn.

Laikraščių pardavinėtojas stoji bylon spalio 19 dieną taikos teisme ir aiškinosi, kad jis nieko nenusikaltes, o tik išleis pil. Juraitienės garbę. Ji vienintelė Lietuvoje taip sparčiai daugina gyventojų skaičių, ir jeigu visos moterys imtų Juraitienės pavyzdį, tai, girdi, per keletą metų Lietuvoje gyventojų skaičius tiek padidėtų, kad drąsiai būtų galima atvaduoti net Vilnių.

Taikos teisėjas laikraščių pardavinėtoją K. S. peteisino.

Kun. Kemešis stos į vienuolyną?

Jau kuris laikas kretingiškiai vienuoliai franciškonai kun. Kemešį kviečia į vienuolyną. Kun. Kemešis visą laiką į tai nekreipęs dėmesio, bet dabar įsimašęs tautininkų ir krik. dem. sulipdymo

darban ir tam darbui nesisekanti pailsės ir jau esąs nusistatęs stoti vienuolynan.

Kun. Kemešis būsiąs Kretingoje vienuolių franciškonų vadovaujamos gimnazijos direktorium.

Gyvai rengiamasi Lietuvos SSSR prekybos sutarčiai.

Lietuvos ekonominės ir politinės sferos jau prieš kurį laiką yra gyvai susidomėjusios Lietuvos SSSR prekybos santykių sutarties keliu suregulavimu. Mat, Lietuvos prekybos balansas su SSSR yra labai pasyvus.

Užsienių reikalų ministerijoje konkrečiai tiriamos prekybos sąlygos, ir renkama sutarčiai medžiaga. Tuo reikalu ir SSSR įgaliojtas ministeris Lietuvai p. Karskis išvyko į Maskvą.

Gyvai tvarkomi šaltiniai tarp Lietuvos vyriausybės ir Vatikano.

Prieš kurį laiką prasidėjęs tarp vyriausybės ir Vatikano santykių suregulavimo darbas intensyviai tęsiamas ir toliau. Manoma, kad vyriausybei su Vatikanu susitariti pavyks, nes ir Lietuvos aukštojoje dvasiškijoj yra svyravimų. Dabar tuo pačių reikalu išvyko Romon Vatikano atstovas Arata referuoti popiežiui apie faktinę padėją ir gauti instrukcijų tolimesniai darbui.

Krata Kauno Jezuitų Vienuolyne

Prieš kurį laiką buvo pastebėta kaž kieno platinami nelegalūs atsišaukimai: Dirbkim, krutėkim, kovokim! ir „Šalin šnipus“!

Kriminalinė policija pradėjo sekti. Išaiškinta kad tų atsišaukimų platintojai yra Juozas Bernotas, Antanas Kimsa ir vienuolis jezuitas, dar jaunas, neseniai baigęs Olandijoje aukšt. mokslus Laukaitis.

Kriminalinė policija sužinojo kad lapkr. 14 d. tų atsišaukimų autoriai ir platintojai Aleksote, Bernoto bute, daro susirinkimą. Susirinkimo metu buvo padaryta krata ir rasta 113 atsišaukimų, pasirašytų: „Laisvės ir tiesos komiteto štabas“.

Lapkričio 15 d. 10 val. ryto vienuolio jezuito Laukaitio bute jezuitų vienuolyne taip pat padaryta krata ir rasta 10 tų atsišaukimų ir atsišaukimams spausti medžiagos ir įrankių.

Bernotas 1929 metais nubaustas už komunistinį veikimą. Išėjęs iš kalėjimo Bernotas nesiliovė veikęs komunistų naudai ir karo komendanto buvo ištremtas į Varnius. Varnių koncentracijos stovykloje Bernotas susidraugavo su Ambrozaičiu ir federantų veikėjas Bernotą patraukė į katalikus.

St. Marcinkevičius nubaustas 4 met sunk. darbų kalėjimo

„Lietuvos“ draudimo draugijos buhalterio pad. St. Marcinkevičiaus byla, kaltinamą pasisavinus 111.069 lt. d - jos pinigų.

Teismas Marcinkevičių nubaudė 4 met sunk. darb. kalėjimo. Išskaitant vienus metus ir tris mėn.

JERONIMAS KOREIVA

Diplomuotas siuvėjas gatvė Garibaldi 1319 Telef. 21 - 2984.

Instituto Médico CALLAO

Direktorius: Dr. Luis M. Renoulin.

Vedamas Gydytojų Specialistų.

VENERINES LIGOS — Susiaurėjimas - Šankeris - Analizis patikrinti ar jau išgydyta Blenoragija.

BLANORAGIJA — ekonominiai abonentai — \$ 20 į mėn

SIFILIS — Užtikrintas gydymas.

ODA — Spuogai - Plaukų kritimas - Plėmai.

NERVAI — Nemigos - Apmirimai - Galvos skausmai.

PLAUČIAI — Uždegimas - Kosulys - Asma - Džiova.

REUMATIZMAS — **INKSTAI** — Rūkštys - šlapumai.

VIDURIAI — Skausmai - Palaidumas - Nevirškinimas - Užkietėjimas - Vėmimas.

LYTINIS NUSILPIMAS — Gydomas skiepy pagalb.a

MOTERYS — Mėnesinės su skausmais - Pavėluotos mėnesinės - Baltymai.

Pormas patarimas veltui.

MEDICINISKA ELEKTRA DIATERMIJA IR X SPINDULIAI

Žemos kainos. Lietuviams papigintos. Kalba lietuviškai ir lenkiškai.

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

Sekmadieniais ir šventomis dienomis nuo 10 iki 12 val.

Callao 339 1-er piso

iškalėtus ligi teismo. Be to, iš Marcinkevičiaus draugijai priteista civilinio ieškinio 111.069 lt.

Rūkytojų streikas prieš tabako brangumą.

Ukmergės „Žemės ūkio“ sandėlio tarnautojai, dėl kai kurių išskaičiavimų ypatingai dėl per daug brangaus tabako ir papirosų nutarė visai pamesti rūkyti. Kad visi laikytūsi duotojo žodžio, nusta-

tyta už žodžio neišlaikymą 50 litų pabaudos.

J. Aukštikalnio ir J. Markūno
KEDZIŲ FABRIKAS
Pigiai ir gerai dirba įvairių rūšių kedės. Darbas garantuotas ir gražus.
Indio 2766
U. T. 59, Paternal 3048

KIEKVIENAS SERGANTIS GONOREJA

IR KITOMIS VENERINĖMIS LIGOMIS
PRIVALO ATMINTI KAS SEKA:

- 1) NEGALIMA GYDYTIS PIGIAIS MENESINIAIS ABONENTAIS, NES TAI YRA APGAULE IR ILGINA LIGA.
- 2) NEPRIIMTI NEAPMOKAMU PATARIMŲ IR TYRIMŲ, NES TUO BUDU GAUDOMI LENGVATIKIAI.
- 3) NEDARYTI JOKIU PLOVIMU, NES TATAI DAŽNAI ISSAUKIA LIGOS APSUNKINIMĄ.
- 4) NEVARTOTI JOKIŲ VAISTŲ BE GYDYTOJO PATARIMO, NES TAI GALI ISSAUKTI BLOGAS PASEKMES PILVUI IR INKSTAMS.

Prima nuo 9—12 ir nuo 15—21 val. Sekmad. nuo 9—12.

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

(Viena kvadra nuo Plaza Konstitucion)

Sveikatos šaltinis geri dantys
DANTŲ KLINIKA MODELO
Direktorius Dr. Muchnik
Santa Fe 3311 — Bs. Aires

ARGENTINOJE

Bomba apdegino 12 keleivių.
Daugelis Buenos Aires omnibusų savininkų nesantaikauja su savo esamais arba buvusiais tarnautojais, kurie negalėdami išgauti iš omnibusų savininkų reikalavimų sau darbo pagerinimų, arba pralaimėję streikus, -keršindami omnibusų savininkams daro pasikesinimus prieš kursuojančius autobusus, nuo ko, neretai nukentčia keliaiviai.

Šio mėn. 6 dieną, pavakarė ties gatvių Boedo ir Mejico kampu, autobuse linijos „Mayo“, sprogo kieno nors tyčia palikta bomba, kuri smarkiai apdegino net 12 keleivių.

Susisąaudymas policijos su komunistais.

Šio mėn 6 dieną, rajone Almagro, policijai neleidus komunistams padaryti susirinkimo, tarp policijos ir komunistų įvyko smarkus susisąaudymas, vienok žmonių aukų nebūta.

Laimingo pasisekimo.
Teko sužinoti, kad mėgėjas dainininkas V. Spirgevičius, kuris jau ne kartą linksmo Argentinos lietuvius savo malonių tenoru, šiomis dienomis įstojo į privačią koncertatorią dainavimo studijuoti

GERBIAMIEMS „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS“ SKAITYTOJAMS.

Jau laikas pratęsti prenumeratas 1933 metams, kas manote nepersiskirti su laikraščiu. Neturėdami pinigų - praneškite raštiškai pageidavimą, kad nenutrauktume siuntinėjimą. Siuntinėsimė bargan kol išgalėsime.

Taip pat pranešame, kad visiems rašantiems korespondencijas ir vieniems bendradarbiams laikraštis ir toliau bus siuntinėjamas veltui. Be to, „A. L. B.“ bendradarbiai prašomi pranešti, kokių dar lietuviškų laikraščių, apart „A. L. B.“ norėtu, taip pat galėsime prisijūti.

Raštus, korespondencijas ir prenumeratas siųsti tik šiuo adresu:

„Argentino Lietuvos Balsas“
Casilla de Correo 303, Correo Centr., Buenos Aires.

Naudokitės proga.

Pigiai parsiduoda kojineis megsti mašina, išmokinam megsti už dyką. Be to, duodama garantija 10 metų.

Kreiptis: Brazdžius
Dobles 1421, Bs. As.

PASTABOS

LENKAI PYKSTASI SU VATIKANU.

Lenkijos spaudoje ir visuomenėje pasipiktinimo sukėlė popiežiaus uždraudimas skaityti vieno lenko autoriaus knygą „Romos kečiai ir Rytus“. Del šio uždraudimo pasipylė daug protestų iš visos Lenkijos, o spaudoje kilo tikra audra. Laikraščiai sako, kad uždrausti knyga nereikėję, bet Vatikanas galėjo į ją atsakyti. Esą

tai būtų suderinama su šiais pažangos laikais.

Kuo šis ginčas pasibaigs kol kas nežinia.

NEISILEIDŽIA LENKŲ LAIKRAŠČIŲ

Dancigo senatas labai stropiai seka lenkų spaudoje dedamas žinias ir straipsnius apie Dancigą, ir dažnai atskirus lenkų laikraščių numerius konfiskuoja, neleidamas platinti jų laisvojo Dancigo miesto plote.

Be to, senatas yra uždraudęs įvežti į Dancigą žinomąjį Krokuvos laikraštį „H. Kur. Codzienny“ Varšuvos laikraštį „Kur. Poranny“ ir uždraudė dvejiems metams įsileisti Dancigan Lenkijos pusiau oficiozą „Gazeta Polska“.

LIETUVIŲ BYLOS GALAS LENKIJOS KARO TEISME.

Vilniaus karo teisme buvo nagrinėjama dviejų Valkininkų vals. gyventojų Juozo Eidukonio ir Aleksandro Lužio byla, kurioje jie buvo kaltinami šnipinėjime Lietuvos naudai.

Teismas Aleksandrą Lužį nuteisė 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, o Juozo Eidukonio bylą perdavė nagrinėti Vilniaus apygardos teismui.

LENKAI KONFISKAVO „SAKA LĖLIUS.“

Koop. S-ga „Spaudos Fondas“ siuntė per p. Šlapelienės knygyną Vilniaus lietuviškoms mokykloms Esmaičio Sakalėlio 1 d., elementorius, bet lenkų valdžia juos visus konfiskavo.

POPIEZIUS PASKOLINĖS LENKAMS 750.000.000 LIRŲ

Koelno evangelikų oficialinis organas „Kirehliche Anzeiger“ rašo, kad Romos popiežius išgautas iš fašistų einant Laterano sutartimi sumos 750 milijonų litų pasikolno Lenkijai.

GORKIS GAVO LENINO ORDINĄ.

Komunistų partijos centralinio vykdomojo komiteto pirmininkas Kalininas pats įteikė M. Gorkiui

Lenino ordiną, kuris jam buvo duotas už literatūros nuopelnus SSSR darbininkų luomui.

SSSR pasiūlymas.

Minsko spaudos pranešimu Sovietų valdžia ruošiasi pasiūlyti Lietuvai pasikeisti politiniais kaliniais. Pirmoje eilėje jie nori išgauti žymų Lietuvos komunistų ekskunigą Adomauską, Pijų Glovackį ir t. Vieton jų Sovietai pasiūlys Lietuvai visą eilę lietuvių, uždarytų koncentracijos stovyklose.

SAVOTIŠKA APSAUGA NUO GRIPO.

Anglijoje paskutiniuoju metu siaučia gripas. Miesto gyventojai, bijodami užsikrėsti, vaikčioja gatvėmis prisidengę nosis specialiais maišukais.

Jeigu Tamsta nori būti apžiūrėtas gero gydytojo, kreipkis į

CLINICA MEDICA CANGALLO D. A. GODEL

KUR BUSI ASMENIAI PRIIMTAS JOS DIREKTORIAUS
Dr. A. GODEL

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLNORRAGIJA TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais
SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruacijos.
SPECIALISTAI šių ligų: SIRDIES, INKSTŲ KEPENŲ

SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

„X“ Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.
Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: uno 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.
Sekmadieniais ir šventomis dienoms nuo 9 iki 12.

Calle Cangallo 1542
BUENOS AIRES

VARGO POETA

„Manęs neraudokit“ — tie žodžiai netinka, visai jie netinka juk man...
Tuščia, žinau, juk tuomet bus aplinkui, kai gulsiu mirties patalan...
Nei vieno žmogaus aš tikrai nepaliksiu, kas retkarčiais žodžiu minėtų mania...
Mirtį aš vienas apšaukiau sutiksiu, mąstydamas apie tave...
Tu, motinos priešu man būti mokytas, ar būsi man artimu žmogų, sūnau, kurį aš kas vakaras, diena, as rytas dvasia alkana bučiauvau...
„Manęs neraudokit“ — tie žodžiai netinka, tie žodžiai netinka juk man...
Tuščia, žinau, juk tuomet bus aplinkui, kai gulsiu mirties patalan...“

MANĖS NERAUDOKIS

Gyvenimo draugo brangaus nesutikęs, išmetęs po kojų jausmus, aš būsiu vienišas tikrai pasilikęs, gal saulė tik draugu dar bus...
Norėčiau, kad saulė dar tuomet nušvistų, nes ji tik nerodė klastos, kad jos spindulys man ant veido nukristų, kaip dovana man nuo gamtos...
Aš gamtą ir darbą giliai temylėjau, tiek jie neapvylė jausmų, o žmonės, kuriems patikėjau, tik davė aitros ir skausmų...
„Manęs neraudokit“ — tie žodžiai netinka, netinka jie man juk visai...
Tuščia, žinau, bus aplinkui...
„Buvo keistas juk gyvas jisai!“
Kaunas, 1931 - XII - 18 d.

PINIGAI TAMSTOS REIKALAMS

Gal Tamstai bus reikalingi pinigai tuomet, kada mažiausia apie tai galvosi... parsiduoda pelninga prekyba... pigus namas... atsiranda sku-

bus reikalas pagelbėti savuosius. Prisiruošk dabar pat. Turint sąskaitą Taupomoje Kasoje Tamsta galėsi naudotis pinigais kiekvienu laiku.

MUSŲ LIETUVIŲ SKYRIUS

atidarys Tamstai sąskaitą Taupomoje Kasoje vien su 5 pesais mokant gerą nuosimtį. Gerb. klientų patogumui esti atidarytas nuo 9 iki 18 val., šeštadieniais nuo 8,30 iki 11 valandai.

Tamstą aptarnaus tarnautojai lietuviai.

The FIRST NATIONAL BANK of BOSTON

BUENOS AIRES

FLORIDA 99 Pueyrrredón 175

Av. Gral. Mitre 301, Avellaneda Córdoba 1223, Rosario

PASITIKĖJIMAS — MANDAGUMAS

SAUGUMAS — GREITUMAS

A. VAIČIULAITIS

KELIAS

— Raslauskienėl.
 Tai pasakęs Genaitis, - Jį žmonės vadino Joneliu, - ištraukė jį kuprą, pakreipė platų, rauplėtą veidą į savo kaimynę ir laukė jos atsiliepiant. Mažas, sena rudine su sigaubęs stovėjo įsiai rinkoje ir jau sena valanda dėbėjo į moterį, kuri ant kelių turėjo puodynę žarijų susišildyti ir mūvėjo juodas pirštines su skylėmis nykščiu ir smilui, kad galėtų pinigų skaityti. Bet šiandien ji buvo kurčia kaip vėnis. Ji nieko negirdėjo, ji net nekrustelėjo, nė akim nesumerkė, kai ją šaukė.
 — Dėdieniuke...
 Aplink lakstė vėjas. Jis daužė atplėštą vaistinės iškabą. Jis kilėjo plytomis pridengtas prekės, nešio popiergalius, gaudė juos po rinką, sukiojo vienam daikte. Jis gaminio baloj mažas vilnis, kurios greit perbėgdavo klaną, susiplakdavo į pakraščio akmenis, pašokdavo, stabtelėdavo ir dingdavo, kad tuojau vėl atgimtų. Žmonės jau buvo išsiskirstę. Tik keli vežimai lūkuriaivo. Arkliai stovėjo nusisukę pavėju ir snaudė nuleidę galvas.
 Jonelis žvilgtelėjo į moterį ir pamane: „Žiūrėk, tai teta - kaip jaučio kakta... Na galiu, galiu, jei taip nori“. Ir tarė garsiai:
 — O, poniute, tai orelis...
 Dėdienė... ne — ponija Raslauskienė iš apikaklės parodė

smailą ir dailią nosį, ir dvišaką smakrą. Ji nusikosėjo ranką prie lūpų pridėdama, — elgtis ji mokėjo, — čiuptelėjo burninį armoni kutį, pastūmėjo degtukų dėžutę, dirstelėjo į vyrą ir lipšniai atsiliopė:
 — Ar tik nebūsi man ką sakęs, Joneli?
 — Taigi, taigi. Tas vėjas...
 — Gal stogus nuneštii...
 Ir pažiūrėjęs į bokšto laikrodį ji pridūrė:
 — Greit pusę keturių muš.
 — Aha... Namu laikas, dėdieniuke.
 Raslauskienės nosis taip susiraukė... Toji moteris mokėjo savo garbę laikyti.
 — Taip, ponija, jau ir namo reikia judintis, - pasitaisė Jonelis. Tik ir ten nieko gero...
 — Na vis pastogė... Jei dar žmogus būtu.
 — Nėra ko jos norėti. Greičiau kojias užversiu.
 — Visko gali būti. Sakyk, kodėl jaunas neišsirikai draugės?
 — Jaunas... jaunas buvau plikas, našlaitis ir dirbau, kol pamatė, kad jau laikas po velėna lysisi. Ir pagalvojau kartais: kas užtave pasimels, kas mišias užpirks?
 — Ar nė giminių neturi?
 — Jiems tokio kaip aš nereikia.
 — Tai nors dabar vesk. Turėsi kam turtą atiduoti, bus kam pas-

kui grabą su ašaromis eiti.
 — Mano amžiuį!
 — Bene toks senas esi.. Ir barzdą skutiesi...
 — Iš papratimo, nors ir kančių būna. Skustuvas niekai, nors apsižergęs į Kauną jok.
 Raslauskienė valandėlę tylėjo. Ji pasitaisė skepetą ir tarė:
 — O mano nabašnyko vyro, — Dieve duok jam dangaus karalys tę ir amžiną atilsį, — skustuvas tiesiog laizyte laizydavo, toks geras buvo. Jo kriaušys juodos, o per nugarą eina balta juostelė, tai labai gražu, lyg ne, Joneli?
 — Aha!
 — Yra dar jo visai naujos kelnės. Žinok — aksominės. Žalio aksomo. Aš tau tai sakau. Jo skrybėlė pats klebonas nesigėdytu nešioti.
 — Ką gi jau, poniute...
 — Pasiėmė vargšą juoda žemelė... Aš kartais pamąstau: jo kailinius dar būtų galima elgetai atiduoti. Tiesa, pečiuos ir ties šlaunim jie sulopyti. Jeigu dar nori žinoti - vilna jau išsišėrus. Bet vilkėt jais galima. Aš tau tai sakau.
 — Taip, taip... — atsiduso Jonelis — Pro mano apsiausto skyles visi vėjai laksto.
 — O kaip jis mėgo mano paruos tus valgius. Blynus...
 — Poniute, nutilkit! Man rodos kad aš visą gyvenimą buvau alkanas. Todėl kai kada pamatau, kad taip nors prieš mirtį kokią savaitę žmoniškai pagyvenus: turėt

DRAUGIJA "LIETUVA"

VISAI PIGIAI IŠNUOMOJA

ĮVAIRIEMS PARENGIMAMS

SAVO GRAŽŲ SALIONĄ

SU SCENA IR PATOGUMAIS

GATVĖ SAN JUAN 1537

LABAI GERAS SUSISIEKIMAS

šiltą kambarį, gulėt ant pečiaus, niekuo nesirūpinti, rūkyti kvepiantį tabaką. Iš ryto ir kada tik nori, yra, geri karštą arbatą su cukraus plytute ant danties, valgai skilandį. Ir vėl pagalvoju: kvailas tu, Joneli. Asilas, tikras asilas! kam tau apie tai galvoti. Vistiek neturėsi. Nė ligoj nebus kam manęs prižiūrėti.
 — Valdžia gali į ligoninę atiduoti.
 — Argi?
 — Tikriausiai. Ana, tą paliegėly žydą, kur kairę koją vilko, kaip tik ligoninėj numarino už valdžios pinigų. O jei vestum, tai žmona.
 — Kur ją toks senas rasiu?
 — Reikia tik norėti. Kai įsigėdi tai ir būna.
 Po tų žodžių Raslauskienė nutilo. Ir Jonelis neprašėko. Temo. Juodu be žodžio stovėjo rinkoje, lyg ko laukdami. Ji pasidėjo puodynę ant žemės, pasitaisė išsikisusių plaukų čiubą, sulygino drabužių raukšles. Jis kurį laiką nė nekrustelėjo, kaip akmuo. Paskui grybštelėjo į kišenių, ištraukė pypkę, ją palaikė ore, vėl įsikišo atgal, o nė stumdinėti prekes ir užkulniais taukšė. Ūmai jis tarė:
 — O ar ilgos jos?
 — Kas? — paklausė ji.
 — Gi tos kelnės. Žalio aksomo.
 — Kaip čia tau pasakius... Na, tiktų vidutiniškam žmogui...
 Genaitis ėmė smarkiai kasytis kairį žandą, lyg kas būtų skaudžiai sugylęs. Jis pakėlė kepurę, paglostė žilstelėjusius plaukus ir beveik linksmu veidu atsisuko į savo kaimynę. Bet greit jo kakta susiraukė, jis pats sulindo į kuprą: gatvė Raslauskienės duktė ris tele vedėsi arklį, mažyti, ilgomis ausimis ir susivėlusiais karčiais kuina, kurį rykšte iš užpakalio mušė raudonveidis berniukas tetos ponios, sūnus. Vaikai prišoko prie motinos pasakodami, kad policininkas nušovęs malūnininko Vygnorio šunį. Tą rudąjį. Įsivaizduokit sau, buvo pasiutęs tas rudasis šuo su nukirsta uodega.

Raslauskienė dėliojo savo daiktus į dėžę, ant kurios visą mielą dienele ji prakurksėjo. Dugne ji suklojo šventųjų paveikslus ant jų paguldė lėles - tris dideles, išvers takes, mėlyną sijoną ir žalia jekute aprengtas, ir arti tuzino mažyčių, nuogu nuogutėlių, su misingi nėmis rinkutėmis ansyse ir guminiiais siūlais, kad galėtų šokinėti. Taip niekas nesiginčys, ad tos šuo kos turėjo blizgančias, kaip žvaigždės stiklo akutes, o platus kaspinai buvo verti savo vardo. Armonikos burninės ir viena rankinė, mokėjo sukelti kaimo vaikams smarkias aistras, ir dar daug ten gerų dalykų buvo.
 (Bus Toliau.)

JUOKAI
 Per gerai gyventi.
 Kunigas: - Ar tamsta žinai, kodėl Dievas sutvėrė moterį?
 Todėl, kad Dievas manė, jog vyrui vienam bus per gera gyventi.
 Pasiruošimas.
 — Aš pažinojau vieną poną kuris eidamas į svečius diržą nusi juosdavo, kad daugiau svečiuose privalgytų.
 — Mažmožis. Aš žinau vieną tipą, kuris eidamas svečiuosna užsi deda korsetą, kad viduriai nesprogtų bevalgant.
 Pagalba.
 Visi nori.
 — Ką darė tavo draugai, kuomet tu įkritai jūrėn?
 — Jie man numetė žemyn gabalą muilo.
 Perdidelė nuoma.
 — Tamsta juk turi keturis didelius nuosavus namus, kodėl tamsta negyveni nuosavam name?
 — Argi aš galiu mokėti tokią didelę nuomą?
 Slapyvardė.
 Mokytojas: - Anonimiškas asmuo yra tas, kas nenori, kad jo vardas būtų žinomas: Toks asmuo dažniausiai pasirašo slapyvarde. Kas ten sėdi ir švilpauja?!
 Švilpės mokinys: - Anonimiškas asmuo, pone mokytojaun.
 Motina: Jonuk, kodėl gandrai rudenį išskrenda į pietus?
 Jonukas: Todėl, kad pietų krašte tuose taip pat yra žmonių, kurie nori turėti vaikų.

DIDELĖ KLINIKA
GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

TA ĮSTAIGA DUODA
 ŽMONIŲ PATIKRINIMUI UŽSIENIO
 DIPLOMUS, KURIE TVIRTINA GYDYTOJŲ SPECIALY-
 BĘ TEIKIAMĄ LIETUVIŲ KOLONIJAI.
 TA ĮSTAIGA DARO IŠBANDYMUS X SPINDULIŲ PAGALBA
 VELTUI DUODA REIKIAMUS RAŠTUS, KAD GREIČIAU IŠ-
 GYDYTŲ LIGONĮ SU MAZIAUSIOMIS IŠLAIDOMIS.

TRIPERIS
 IR JO KOMPLIKACIJOS. GYDYMAS GARANTUOTAS, GREITAS IR BE SKAUSMO.

SYFILIS 606 914
 Vassermano reakcija.
 DYDOMA SU ELEKTROS PAGALBA, KAS SUTRUMPINA
 GYDYMO LAIKĄ.

REUMATIZMAS
 DIATERMIJA SPINDULIAI X.
 GERKLĖ - NOSIS - AUSYS.
 MOTERŲ LIGOS.
 PATARIMAI 3 PEZAI.
 ULTRAVIOLETINIAI SPINDULIAI.
 EKONOMINIAI ABONENTAI.

JARMIENTO 1017
 (CONSULTE) DE 10 A 12, 14 A 21 HORAS

Restoranas viešbutis
LIETUVA
 ŠOKIAI
 GRUODŽIA 3
 Cordoba 3 2 5
 U. T. 31 Retiro 2621.

PIGIAI IR SAŽININGAI
 taiso laikrodžius
 JUSTINAS VAIČŪNAS
 Calle Rivero 218, Pineyro

Dr. S. SCHAVELSON
 Ligoninės Muniz klinikos* vedėjas. Sugrižęs iš Europos, kur studijavo klinikose Paryžiaus, Berlio ir Varšuvos dabar priima asmeniškai savo klinikoje.
 Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklės ir nosies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Peršvietimas rentgeno spinduliais ir deternija. Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.
 Priimu nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. Retiro. Tramvajai 12, 38 4, 84
C H I L E 1228, Buenos Aires

ŽINIOS - ŽINELĖS

— Pasak „Vienybės“ korespondento, Jersey City, Š. Amerikoje, jauna, 20 metų amžiaus mergina Dolly Lupkin revolveriu labai sunkiai sužeidė lietuvį Tomą Plakštį, 28 metų amžiaus. Vėliau ji pasidavė policijai pareiškus jį norėjusi pabauginti dėl to, kad jis jai nebuvo ištikimas, ir flirtavęs su kitomis merginomis.

Amerikiečio daktaro Karaliaus palikimas Lietuvos V. D. universitetui jau gabenamas Lietuvon. Daktarai žinovai tvirtina, kad jo palikimas yra brangus.

Prof. Lašo daviniais, Estijoje, kur dvigubai mažiau gyventojų negu Lietuvoje, gydytojų skaičius dvigubai didesnis.

Lietuvoje gydytojams yra dar daug darbo provincijoje, kur jų dar daug trūksta.

Kelmėje paskutiniu laiku pasireiškė dėmėtoji šiltinė. Dėmetaja šiltinė susirgo keliatas žmonių. Visi ligoniai izoliuoti ir imasi atitinkamų priemonių, kad neprileistų ligos išsiplatinimo.

Amerikos Jungtinėse Valstybėse išleistas įstatymas, kuriuo ryšys nedarbu draudžiama dirbti valdžios įstaigose vyrui ir žmonai. Tas įstatymas turėjo visai nelauktą pasėkų. Daug valdininkų ir valdininkų pareiškė valdžiai, kad gyvena atsiskyre ir dėl to tas įstatymas jų nelicia. Kada valdžia pastebėjusi, kad toks „persiskyrimas“ yra dirbtinas dalykas, pradėjo liuosuoti iš tarnybos visas ištekėjusias moteris, kurių vyrai tarnauja, tai daug porų pradėjo kreiptis į teismus ir reikalauti oficialaus išsiskyrimo.

Pereito mėnesio pabaigoje iš rytų Grenlandijos sugrįžo didelė mokslinė danų ekspedicija, kuriai vadovavo profesorius L. Koch. Ekspedicijai pavyko surasti suakmenėjusius keturkojų žuvų griau-

čius, kurių iki šiol niekur nebuvo užtikta. Tas radinys turi didelę reikšmę mokslui, nes jis paėmė iš laikų, kada žemės gyvūnija buvo pirmose išsivystymo stadijose. Keturkojų žuvis yra pereinama sis laipsnis tarp žuvų ir driežų.

Šiemet pavasary Šiauliuose mirusiam ir laisvamanų kapuose palaidotam Amerikos piliečiui karininkui Pranui Gudrikui Jungtinių Amerikos Valstybių valdžia siunčianti paminklą - antkapį, kuris esąs jau kelyje iš Amerikos į Lietuvą.

Vėlinių dienos vakare Marijam polės kapuose piliečiai savo mirusiesiems degino apie 5.000 žvakučių, ir keliolika įvedė elektros lemputes, kas kainavo apie 1.500 litų. Jeigu tie pinigai būtų atiduoti darbams, tai jie būtų užsikokėję nuomas už butus arba kelias dienas būtų turėję pragyvenimui.

— Lapkričio 3 dieną mirė Antanas Vaičiūnas, chorų organizatorius - eidamas vos 42 metus.

Del naujai atidaryto Telšiai - Kretinga geležinkelio pradėjo labai nerimauti Liepojus.

Visa Liepojaus spauda, o ypačingai „Libauische Zeitung“ labai ryškiai pažymėjo šio geležinkelio atidarymą, nurodydama, kad tai būsiąs mirtinas smūgis Liepojaus uostui. Sąryšis su tuo liepojiečiai reikalauja vėl visa plotme naujai iškelti viešumon klausimą del Liepojaus - Romnų geležinkelio atidarymo.

IVAIRENYBĖS

VALSTYBĖ SU 600 GYVENTOJŲ.

Atrodys keista jei pasakysi, kad tarp Francūzijos ir Anglijos nušalioj salelėje yra mažytė nepriklausoma valstybė. O ištikro tokia valstybė yra ir ji gyvuoja nepri-

klausoma nuo 1572 m. Tai Sarko sala pusiaukey tarp Francūzijos ir Anglijos, kurios valdovu savo vadinti negali nei Anglijos karalius, nei Francūzijos prezidentas. Salos aukščiausioji valdžia yra „Sarko ponios“ rankose. Jos vardas yra misis Hetvei, gimusi Sibila Meri Kollin. Sarko sala patenka istorijon 1572 m. kai karalienė Elžbieta padovanojo ją už nuopelnus anglų riteriui Helje de Kartare. Nuo to laiko salos valdymas ir įstatymai nepasikeitė. Valdovo teisės perėjo nuo kartos į kartą - sūnui ar dukteriai. Dabar vyrui mirus valdo misis Hetvei turinti apie 600 pavaldinių, kurių branduolį sudaro apie 40 ūkininkų šeimų. Nors saloj yra ir Anglijos valdžios atstovas - kariškas gubernatorius tačiau gyventojai Anglijai jokių mokesčių nemoka. Mokesčius gauna tiktai salos valdovė, bet ir tai natūra: ūkininkai aprūpina ją duona, o kiti moka jai vištomis. Atiduodamųjų vištų skaičius nustatomas pagal kaminų skaičių. Dalis gyventojų kalba francūziškai su normandų akcentu, bet kita dalis kalba angliškai ir anglų kalba pamažu virsta „valstybine“ kalba; nors teismo oficiali kalba tebėra francūzų. Yra šioj valstybėje ir karo prievolė - visi vyrai turi tarnauti krašto milicijoj ir vieną dieną per metus dalyvauti kelių taisyto darbuose. Valdymo

forma mažojoj valstybėje giliai demokratiška ir parlamentarinė - visi pilnamečiai gyventojai renka seimą, o tas sudaro vyriausybę.

LENKLOJ DAKTARAI LAIKRAŠCIUS PARDAVINĖJA

Lvove įvyko skaitlingas Lenkijos daktarų suvažiavimas su tikslu aptarti beaugantį jų profesijos skurdą.

Dr. Vengvynovski pranešė, kad Lvove jis žino atsitikimų, kad daktarai gatvėse laikraščius pardavinėja.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad Lenkijoje gydytojų tarpe yra vietomis tokia konkurencija, jog vienas gydytojas „išsvagia“ pacientus kitam gydytojui stačiai iš laukiamojo kambario.

Statistikos žiniomis, Lenkijos emigrantų užsieniuose yra 8 milijonai. Amerikoje 4 milijonai, Vokietijoje 1.400.000, Rusijoje 650.000, Lietuvoje 600.000. Kitose valstybėse ne po daug.

MOTERIS - RADIUMO IŠRADĖJA.

Lapkričio mėn. 7 dieną suėjo 65 metai amžiaus garsiajai fizikei Marijai Curie, kuri savo vyro padedama išrado radiumą, kurio pagalba dabar taip sėkmingai gydomas vėžys.

DIDŽIAUSIA LIETUVAIČIŲ SIUVYKLA.

Atidaryta miesto centre. Siuvamas sulig naujausių madų įvairiausios suknelės, paltus ir kitus moteriškus rūbus. Darbas atliekamas greitai ir pigiomis kainomis.

VEDEJA DANUTĖ SUMYLAI

TĖ. t. Bernardo de Irigoyen 1689 (1 kv. nuo plaza Constitucion.)

Vyrų ir moterų RŪBŲ SIUVYKLA

A. Smulkevičiaus

Darbas atliekamas švariai ir sulig paskutinės mados. Kainos žemos—persitikrint. Patricios 914 — Boca

Dr. MILOSLAVICH

Baigęs Buenos Aires, Berlyno ir Vienos Universitetus.
TRIPERIS — SIFILIS — ir ODOS LIGOS
Priima asmeniniai savo konsultorijoj be ligonių.
Galima sumokėti dalimis.
Priima nuo 9 iki 10 ryte ir nuo 3 iki 7 po piet.
TALCAHUANO 1025.
Tarp Charcas ir Santa Fe (pirmiau buvo Lavalle 310)

Dantų Klinika

“PATRICIOS”

CASEROS 2739 Telef. 61 — 2985
Taisomi dantys pirmos rūšies medžiaga, darbas garantuotas.

Priima pats klinikos savininkas
Dr. W. NIJENSOHN
Kalba rusiškai ir vokiškai.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 14 iki 20

AKUSERĖ — EUROPIETĖ

Filiamena Bilkova

Diplomuota Prahoje ir Buenos Airese.

Lima 1217

Priima kasdiena nuo 9 val ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais visą dieną.

Specialistė prie gimdymo ir visų moterų ligų.

Kalba visomis slavų kalbomis ir Supranta lietuviškai.

CLINICA EUROPEA

CORRIENTES 2386

Visos venerinės ligos išgydomos.

Eigu Tamsta sergi venerinėm ligom, nenustok vilties! Bet neieškok ir nelauk stebukladarių, kurie siūlosi Tamstai su fabrikantų reklamom, patentuotais vaistais ir kitoki šundaktariai, žadėdami greitą ir tikrą gydymą.

— Mokytas specialistas nedaro melagingų pažadų, o samoningai gydo ligonį ir jį išgydo daug greičiau.

— SIFILIS išgydomas radikaliai naujausiu planu, patvirtintu Argentinos profesorių Bendruomenės Dermatologijai ir Sifilologijai, su pagalba 914 bismuto ir kitais būdais.

— HONOREJA (triperi) gydo sulig ligos periodo, jos atsiradimo, jos intensyvumo ir t. t. naujais europiešiais būdais, kurie veda prie tikro pagijimo.

— Mūsų klinika taip pat gydydo vudurinius ligas, tokiu būdu GALIM ISLAIKYTI MEDICINOS PASLAPTĮ dargi tuomet, jeigu ligonis sutinka pas mus savus

— Jeigu Tamsta silpnas, neturi apetito, ar nedagalau ji neapleisk savo ligos! — Ateik į „Kliniką Europea“ kur Tamst. patikrins prityręs gydytojas, su kuriuo galėsi susikalbėti sava kalba, ir jeigu Tamsta sergi VIDURIAIS nurodys kaip reikia gydytis, kad visai pasveikti.

— VIDURIŲ LIGOM PRIKLAUSO: ŠIRDIES, PLAUCIŲ, KEPENŲ, INKSTŲ, PILVO, NERVAI IR T. T. Gydytojai kalba rusiškai.

— PILNAS GYDYTOJO APŽIUREJIMAS 5 PESAI. (Sekanti vizitai pigiau.)

Patariame kaip gydytis namie. Pirašome vaistus sulig ligonio išgalės. Rekomenduojame nemokamas ligonines. Priima nuo 3 iki 8 valandų vakaro.

CLINICA MEDICA RENNER

Rivadavia 2580 DVI KVADROS NUO PLAZA ONCE

VEDAMA GERBIAMAIŠ GYDYTOJAIŠ SPECIALISTAIS
IŠ BUENOS AIRES Miesto VALDYBOS HOSPITALŲ

BLENORAGIJA — gydoma metodu

Dr. KARL RENNEN (iš Vokietijos)

VIENINTELE KLINIKA KURI GYDO ŠIUO METODU

SIFILIS 606 ir 914 — Gydoma be skausmo.

VIDURIŲ LIGOS — X SPINDULIAI —

MOTERŲ LIGOS

PATARIMAI VELTUI

Ekonomiškos kainos darbininkams

Priėmimo valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 16 iki 21 valandos. Sekmadieniais nuo 9 iki 12 valandos.